

RAKE

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA VILISTLASUURING 1992-2009

Uuringutulemuste tutvustus

Aivi Themas

20.03.2012

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Uuringust

Uuringu eesmärk: saada vilistlaste tagasisidet läbitud õpingutele ja lõpetamisjärgsele tegevusele, sealhulgas eriala- ja tööalastele valikutele, õpingute ajal töötamise põhjustele, töökohal nõutavate ja ülikoolis õpetatavate oskuste kattuvusele ning tööturule siirdumise probleemidele ja seal toimetulekule.

Uuringu tellija: Viljandi Kultuuriakadeemia

Uuringu läbiviija: Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus RAKE

Sihtrühm: Viljandi Kultuurikolledži või Viljandi Kultuuriakadeemia vilistlased aastatel 1992-2009

Projekti kestus: juuni 2011 – märts 2012

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Teostus

RAKE on võrgustikutüüpi rakendusuringute keskus, mis lisaks oma meeskonnale kaasab uuringutesse parimaid valdkonnaeksperte Tartu Ülikoolist ja ka väljastpoolt.

RAKE pakub erinevaid analüüse ja uuringuid, sh sotsiaal-, majandus-, keskkonna-, haldus-, õigus- ja eelarvemõjude analüüse; programmide ja projektide hindamisi; teenuste kvaliteediuringuid; koolitusi.

RAKE projektimeeskond: Aivi Themas, Kerly Espenberg

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Metoodika

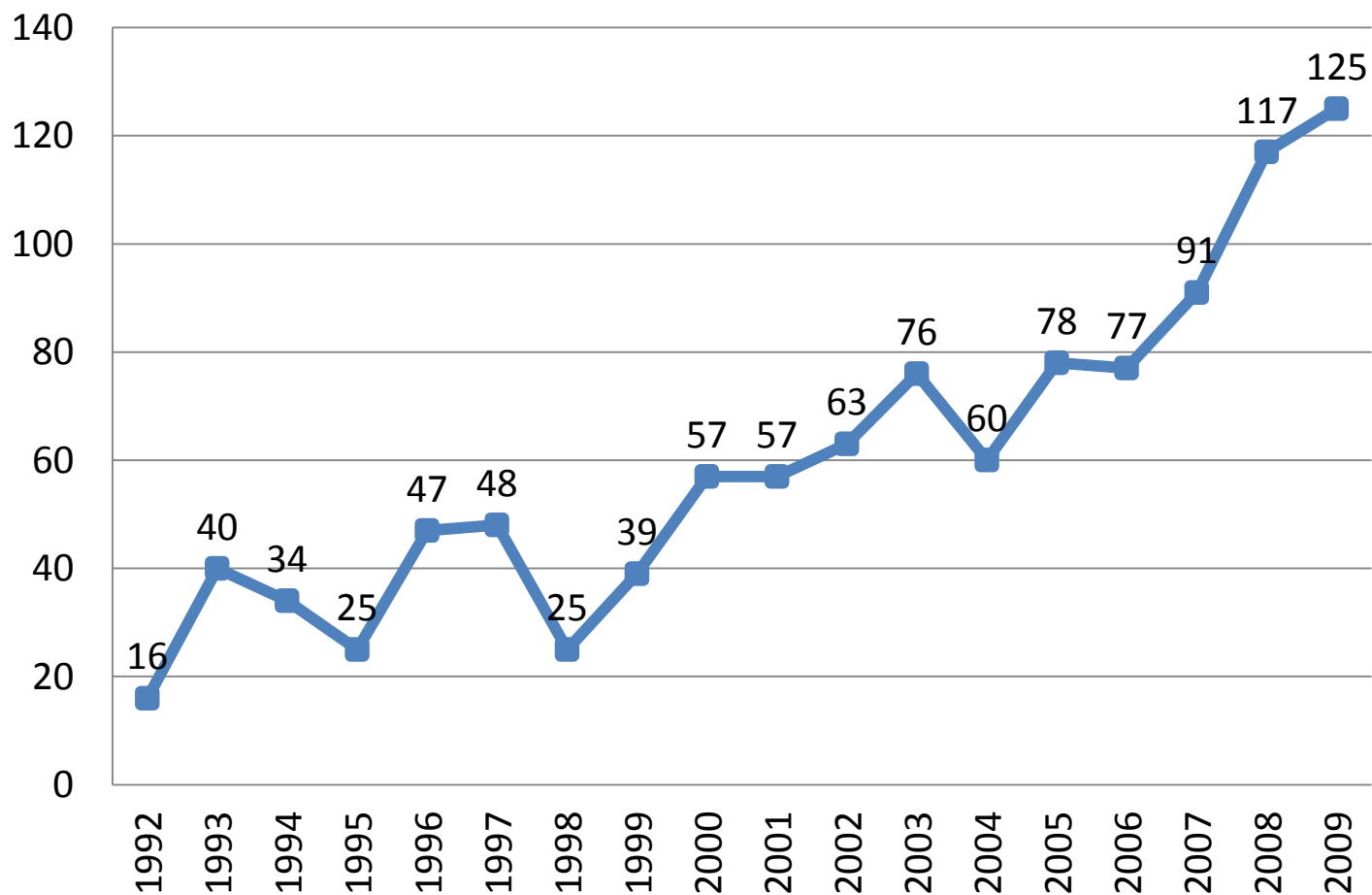
- ▶ **Veebipõhine ankeetküsitlus** (61 küsimust, eesti keeles)
- ▶ **Küsitlusperiood** – september-oktoober 2011
- ▶ **Vastamismäär** 45%

- ▶ Tulemused on **kaalutud** vastavaks üldkogumile lõpetatud osakonna (EKO, IHO, KHO, MO, RKO) ja lõpetamisperioodi lõikes (4 perioodi)
- ▶ Võimalusel **võrreldakse** tulemusi Eesti kõrgkoolide 2009. a vilistlasuuringu tulemustega

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

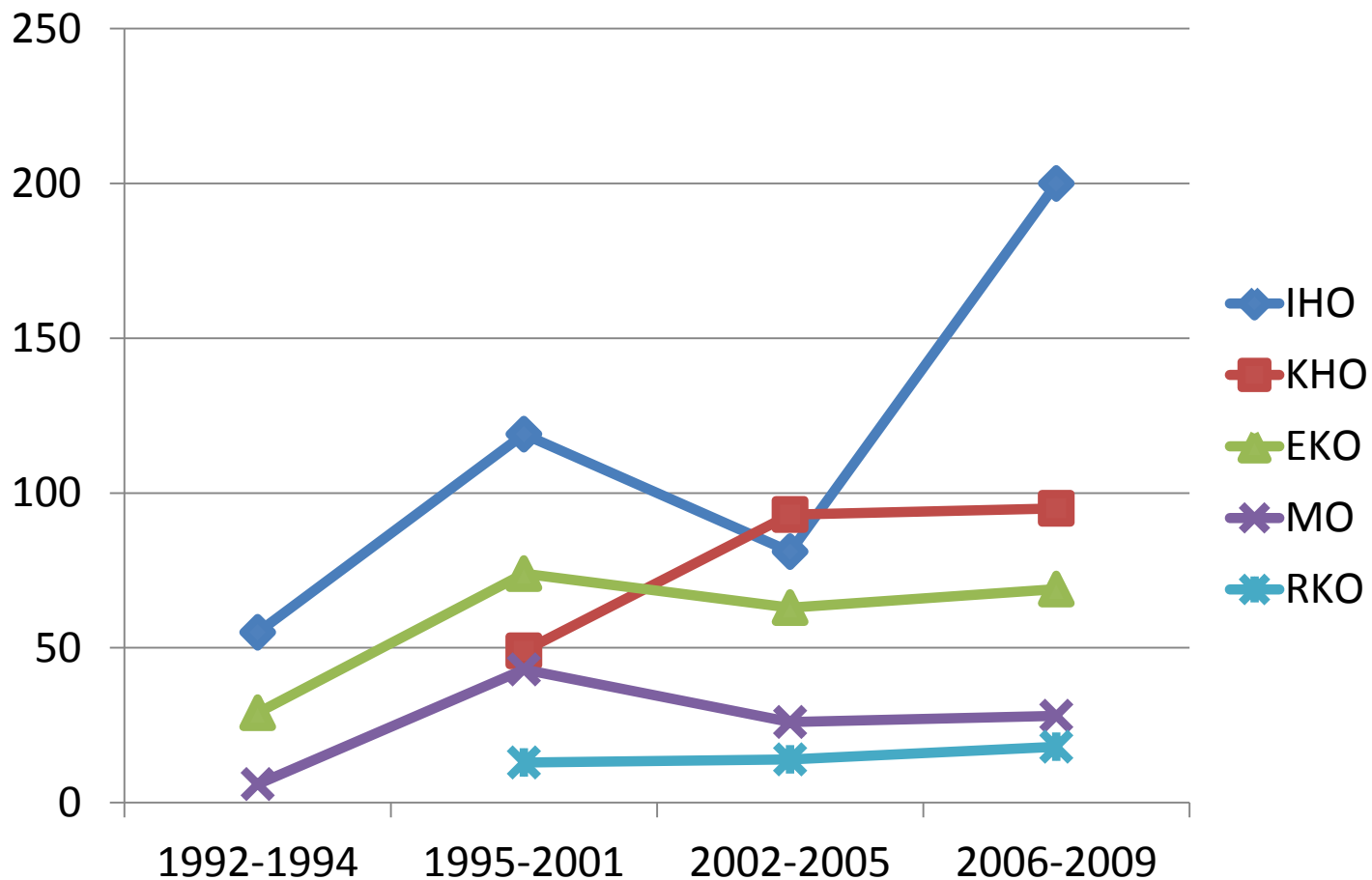
Vilistlaste arv 1992-2009

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste arv osakondade ja perioodide lõikes

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste taust

SUGU

- ▶ naisi 85%, mehi 15%

VANUS

- ▶ kuni 24 aastaseid 55%
- ▶ 25-29 aastaseid 13%
- ▶ 30-39 aastaseid 19%
- ▶ üle 40 aastaseid 13%

Lõpetanute vanus lõpetamise ajal on perioodide lõikes kasvanud avatud ülikoolis õppijate arvu suurenemise tõttu.

- ▶ 1992-1994 keskmine lõpetanute vanus 22 aastat
- ▶ 1995-2001 ja 2002-2005 keskmine lõpetanute vanus 28 aastat
- ▶ 2006-2009 keskmine lõpetanute vanus 30 aastat

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste elukoht

21% elas enne õpinguid Viljandimaal

11% Tartus

7% Võrumaal

6% Harjumaal ja Põlvamaal

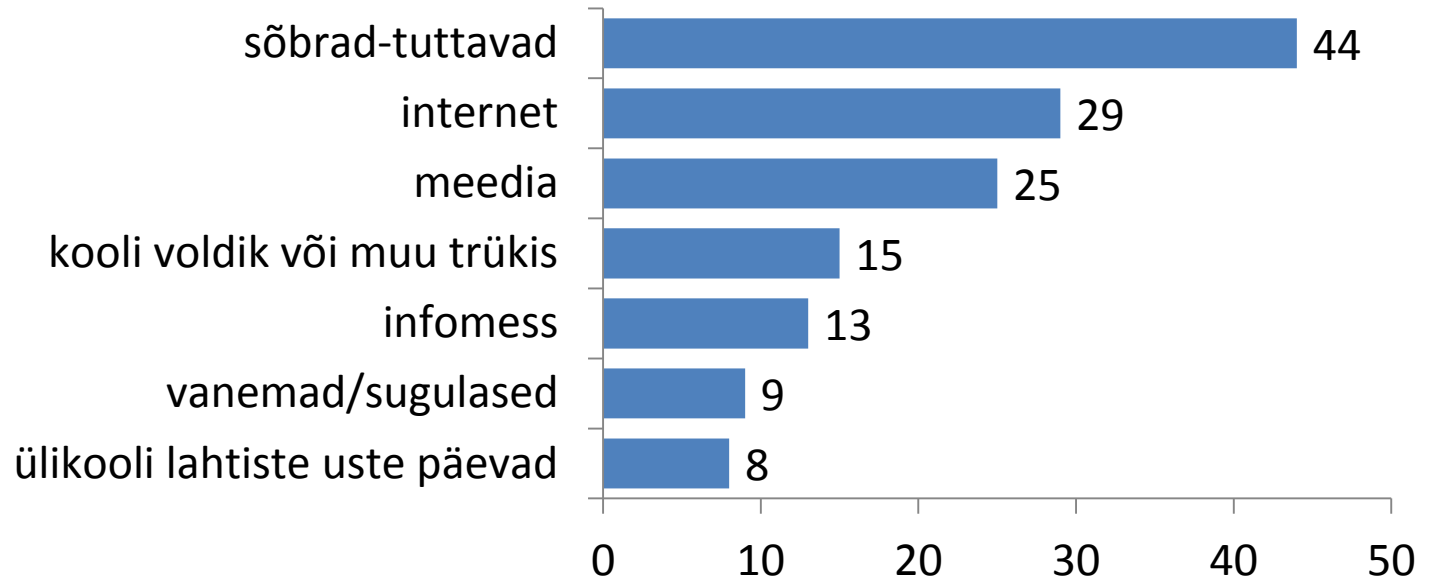
Õppima asunuid on kokku tulnud kõigist Eesti maakondadest

Elukoht enne õpinguid	Elukoht aastal 2011						kokku (n)
	Põhja- Eesti	Lääne- Eesti	Kesk- Eesti	Kirde- Eesti	Lõuna- Eesti	Välis- maa	
Põhja-Eesti	67	8			25		115
Lääne-Eesti	34	41	4		11	10	166
Kesk-Eesti	24	6	52		15	3	110
Kirde-Eesti				76	13	11	38
Lõuna-Eesti	17	5	5		72	1	521

Sotsiaalteaduslike
rakendusuuringute
keskus
RAKE

Infoallikad õpetatavate erialade või õppekavade kohta

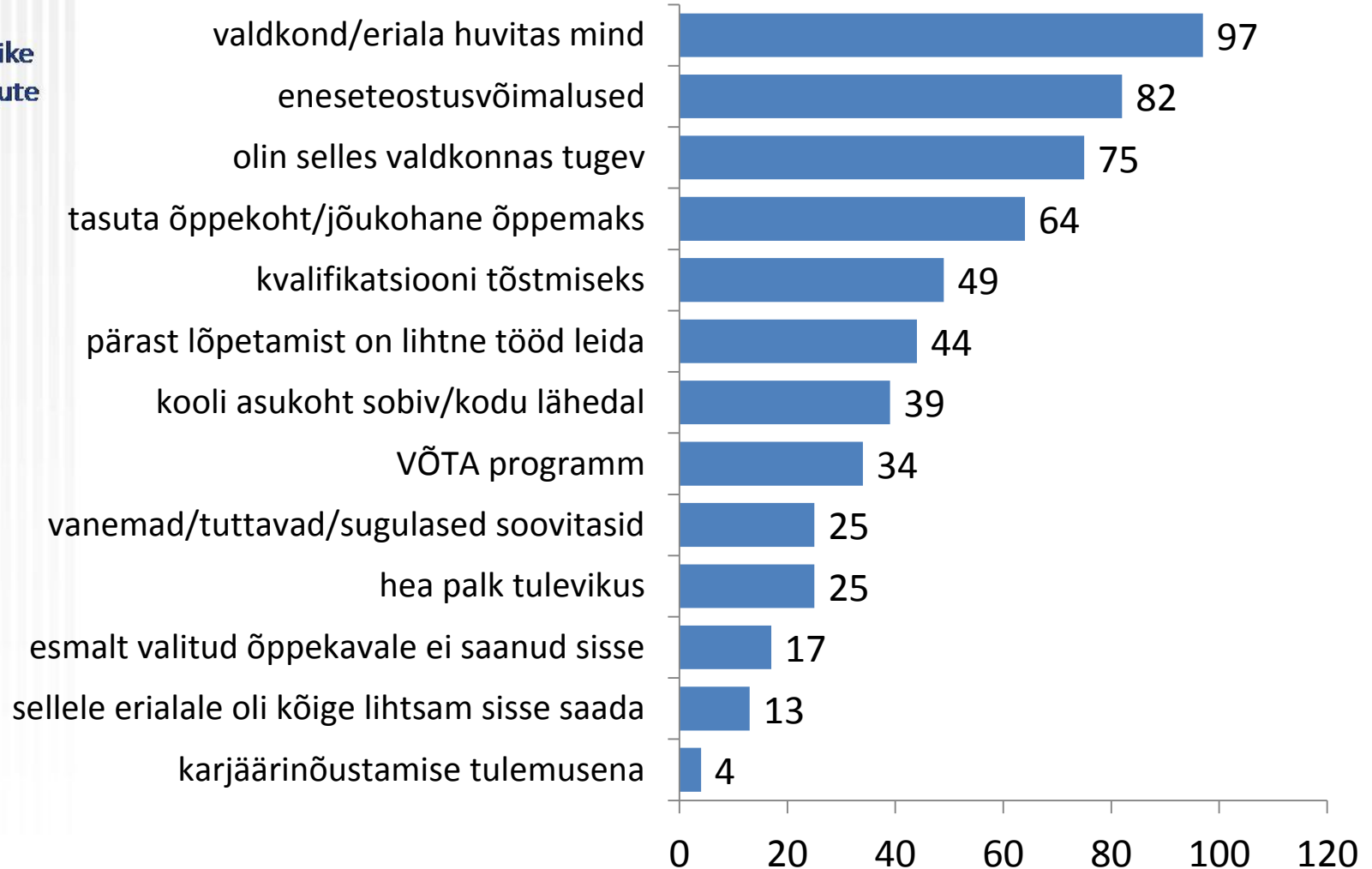
Täiendavate allikatena nimetati:

- ▶ haridusasutust, kus eelnevalt õpiti,
- ▶ varasemat kokkupuudet VKA-ga,
- ▶ töökohta,
- ▶ koolitusi,
- ▶ isiklikku kontakti.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Olulised aspektid eriala valikul

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Õppekava läbimiseks kulunud aeg

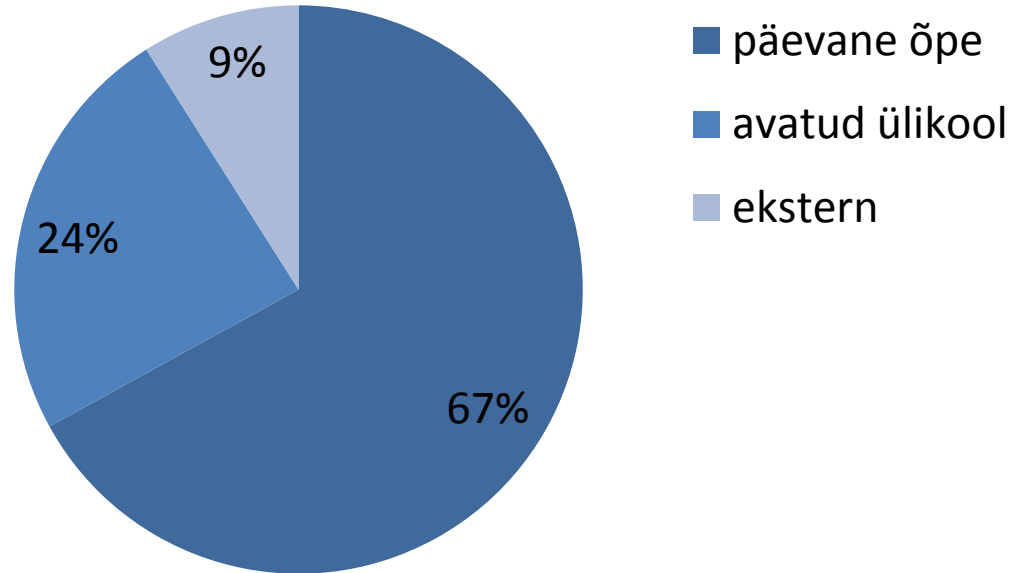
- ▶ 84% vilistlastest läbis õppekava **nominaalajaga**
- ▶ 16% vajab lisa-aega
 - akadeemiline puhkus omal soovil 27%
 - viibimine lapsehoolduspuhkusel 21%
 - pikendusaasta võtmine 14%
 - akadeemiline puhkus tervislikel põhjustel 10%
 - viibimine kaitseväes 10%

Õppeaega pikendas sageli õppimine **eksternina** või osalemine **vahetusüliõpilase** programmis.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Õppevorm

Enamasti on õppevorm õpingute alguses ja lõpus sama, õppevormi vahetanute osakaal lõpetanute hulgas on 3%. Õppevormi muutmine on muutunud sagedasemaks pärast 2005. aastat.

Õppevormi osas sarnaneb VKA Tartu Ülikooli, Tallinna Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooliga, kus avatud ülikoolis või muus õppevormis lõpetab keskmiselt iga kolmas tudeng.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Õppekoht

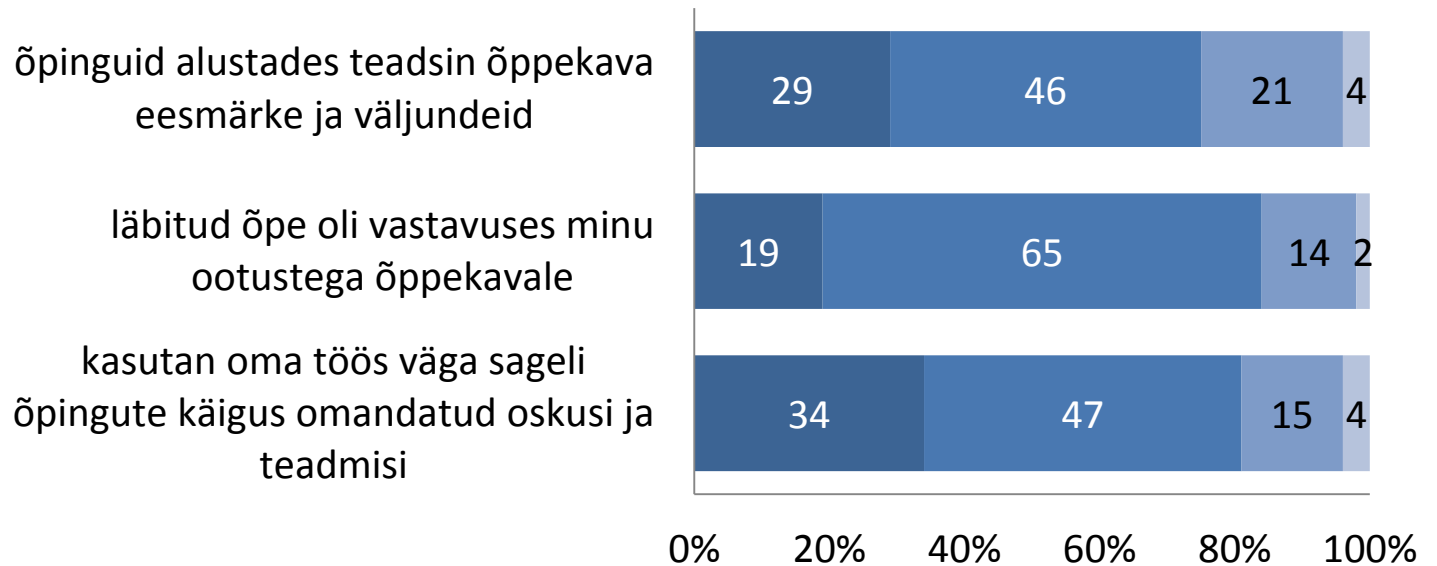
		Õppekoht õpingute alguses	Õppekoht õpingute lõpus
1992-1994	riigieelarveline	98	98
	riigieelarveväline	2	2
1995-2001	riigieelarveline	89	91
	riigieelarveväline	11	9
2002-2005	riigieelarveline	62	82
	riigieelarveväline	38	18
2006-2009	riigieelarveline	66	76
	riigieelarveväline	34	24
KOKKU	riigieelarveline	74	84
	riigieelarveväline	26	16

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Hinnangud õppekavale ja õpingutele

■ nõustun täiesti ■ pigem nõustun ■ pigem ei nõustu ■ ei nõustu üldse

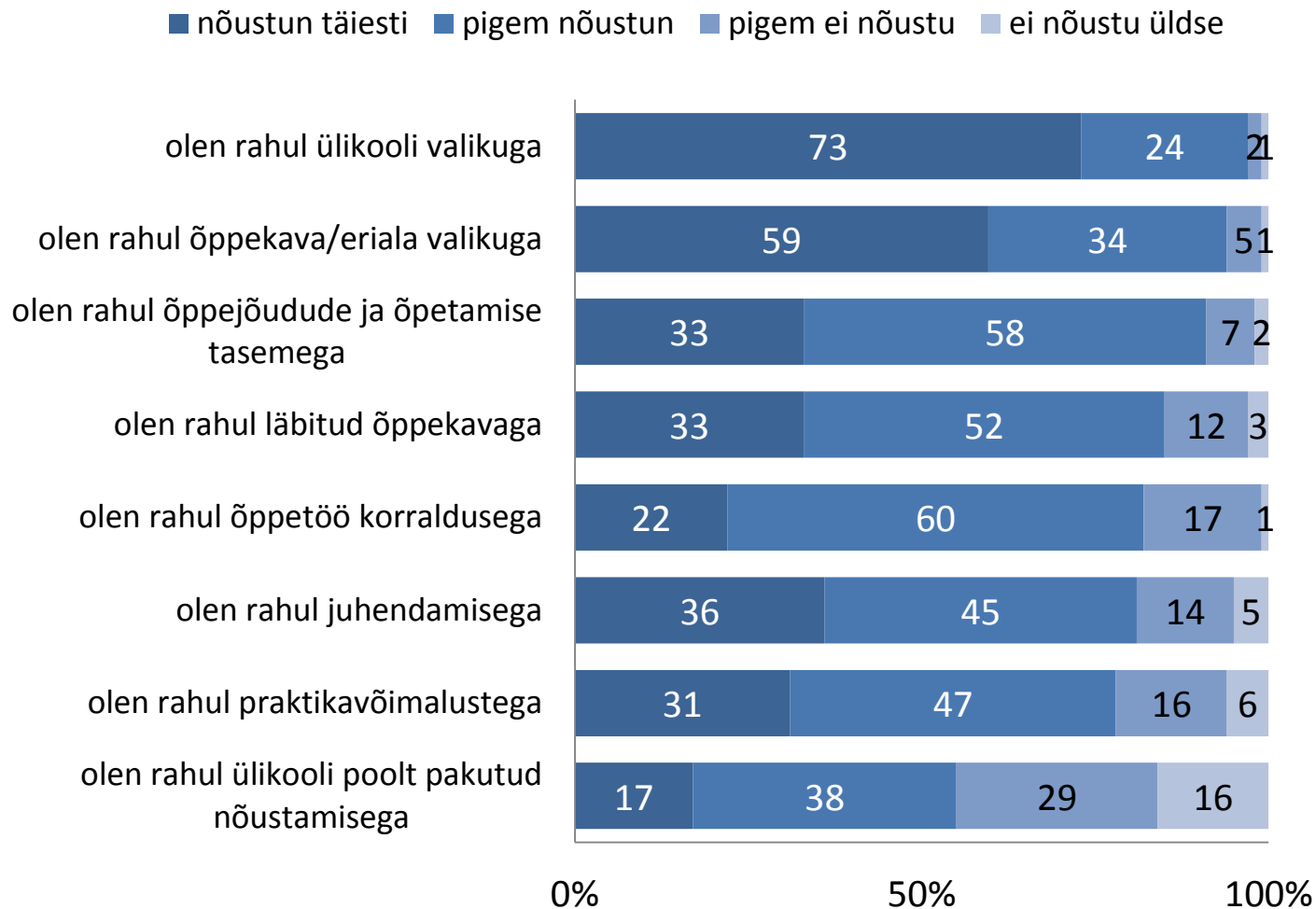

- ▶ Teadlikumad õppekava eesmärkidest kui Eesti Kunstiakadeemia või Tartu Kõrgema Kunstikooli lõpetanud,
- ▶ õpe vastas sagedamini ootustele kui Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, TÜ või Tartu Kõrgema Kunstikooli lõpetanute puhul,
- ▶ õpingute käigus omandatud teadmisi kasutavad sagedamini kui Eesti Kunstiakadeemia, TÜ või Tartu Kõrgema Kunstikooli vilistlased.

Rahulolu õpingutega seotud aspektidega

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Õppeprotsessi tugevused ja nõrkused

Tugevused

- ▶ Mitmekesine, huvitav ja kaasaegne õppekava
- ▶ Abivalmid, vastutulelikud ja professionaalsed õppejõud, meeldiv kooli sisekliima
- ▶ Praktiline õpe

Nõrkused

- ▶ Õppekavade loogilisus ja ülesehitus, sagedane muutmine (liialt üldisi ja vähe erialaseid aineid, valikainete vähesus, napp keeleõpe)
- ▶ Õppekoormuse jagamine ja liiga pikk õppeaeg (koormus liiga suur või liiga väike, ebaühtlane semestrite ja semestri alguse/lõpu lõikes, venitatud õppetöö)
- ▶ Õppejõudude õpetamisoskus

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Praktika

Õppekava raames läbis **kohustusliku erialase tööpraktika** asutuses või ettevõttes 82% lõpetanutest, 3% lõpetanutest läbis praktika **vaba- või valikainena** ning õppekava raames **ei läbinud üldse mingit praktikat** 15% vastanutest.

Praktikat hindas kasulikuks 75% praktika läbinutest:

- + tutvumine konkreetsete asutuste ja seal tehtava tööga;
- + esmane töökogemus ja hilisem töökoht;
- + teoreetiliste teadmiste rakendamine ja kinnistamine praktikas;
- + silmaringi avardamine;
- + ainult töökohal ennast proovile pannes on võimalik mõista, kas valitud eriala sulle sobib või mitte.

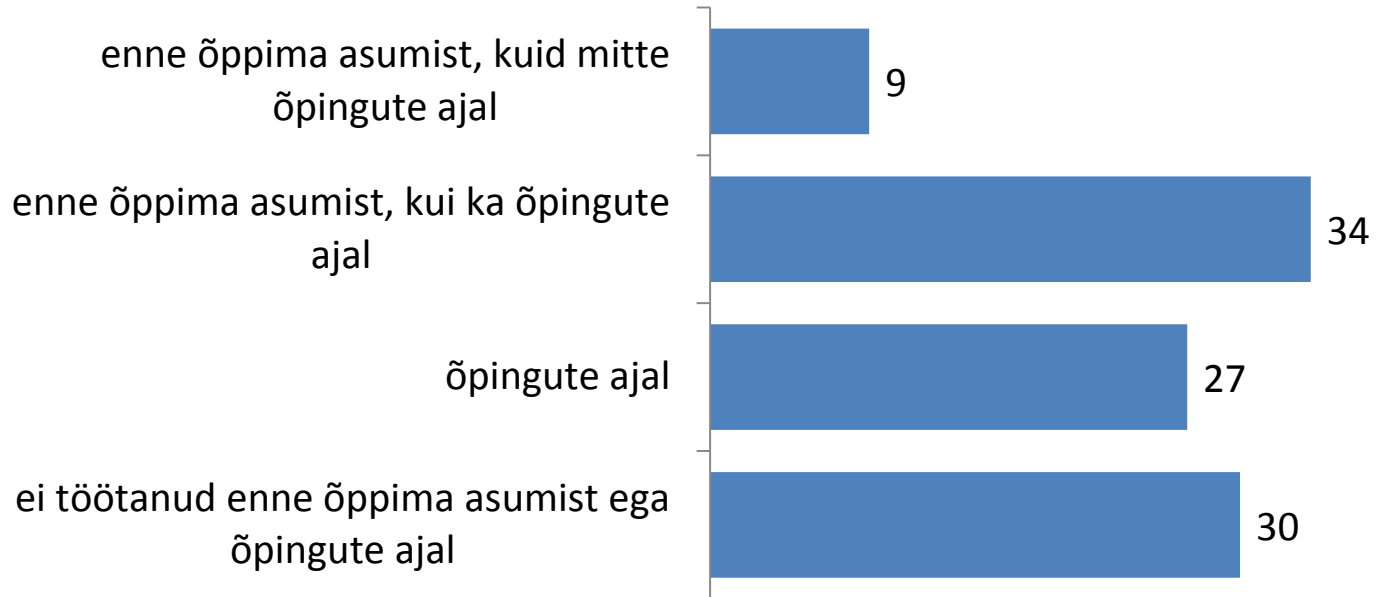
Praktikaga ei jäänud rahule 25% praktika läbinutest:

- praktika oli pealiskaudne, sisulisi ülesandeid ei olnud;
- praktikakoht ei sobinud (nt sooritati samas kohas, kus juba eelnevalt töötati);
- praktikaperiood oli liiga lühike.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töötamine õpingute ajal

- ▶ Aastate lõikes on suurenenud õpingute ajal töötavate tudengite osakaal.
- ▶ Sagedamini töötavad õpingute ajal avatud ülikoolis või eksternina õppivad tudengid (üle 95%), päevase õppe tudengitest töötavad õpingute ajal vähem kui pooled (43%).

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töökoormus õpingute ajal

- ▶ 53% töötas õpingute ajal täiskoormusega
- ▶ 5% üle täiskoormuse
- ▶ 42% osalise koormusega

Osalise ajaga töötamine on rohkem levinud **päevase õppe** lõpetanute hulgas (78%). Seevastu **avatud ülikooli** või **eksterniõppe** lõpetanud töötasid õpingute ajal täiskoormusega või üle selle (88% ja 96%).

Infohariduse ja kultuurhariduse osakonna lõpetanud töötasid sagedamini täiskoormusega ning muusikaosakonna, rahvusliku käsitöö ning etenduskunstide osakonna lõpetanud seevastu peamiselt osalise koormusega.

Õpingute ajal töötamise põhjused ja seos õpitava erialaga

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

töötasin enne õpinguid, õppimine oli lisategevus

ei oleks tulnud midu majanduslikult toime

soov saada erialast töökogemust

tehti hea pakkumine

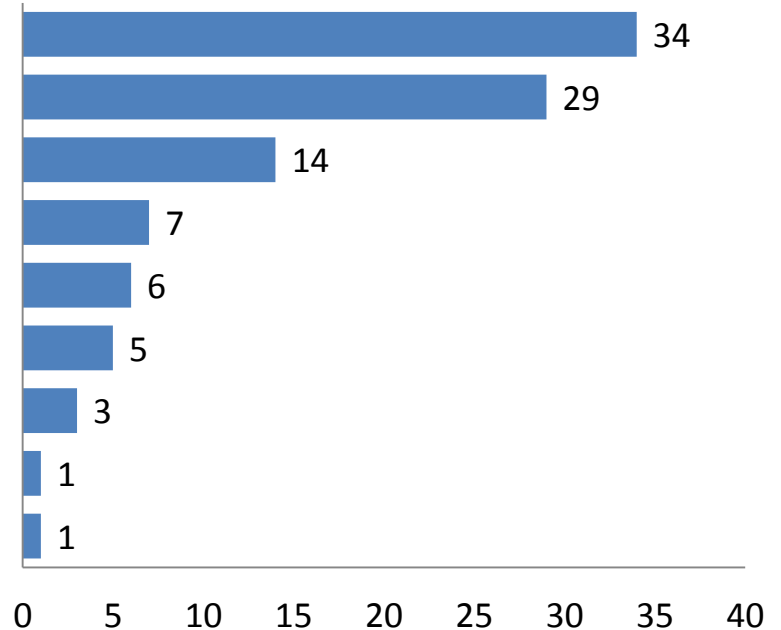
muu

soov lisaraha teenida

soov ennast teostada

õpingutest jäi aega üle

soov omandada üldist töökogemust

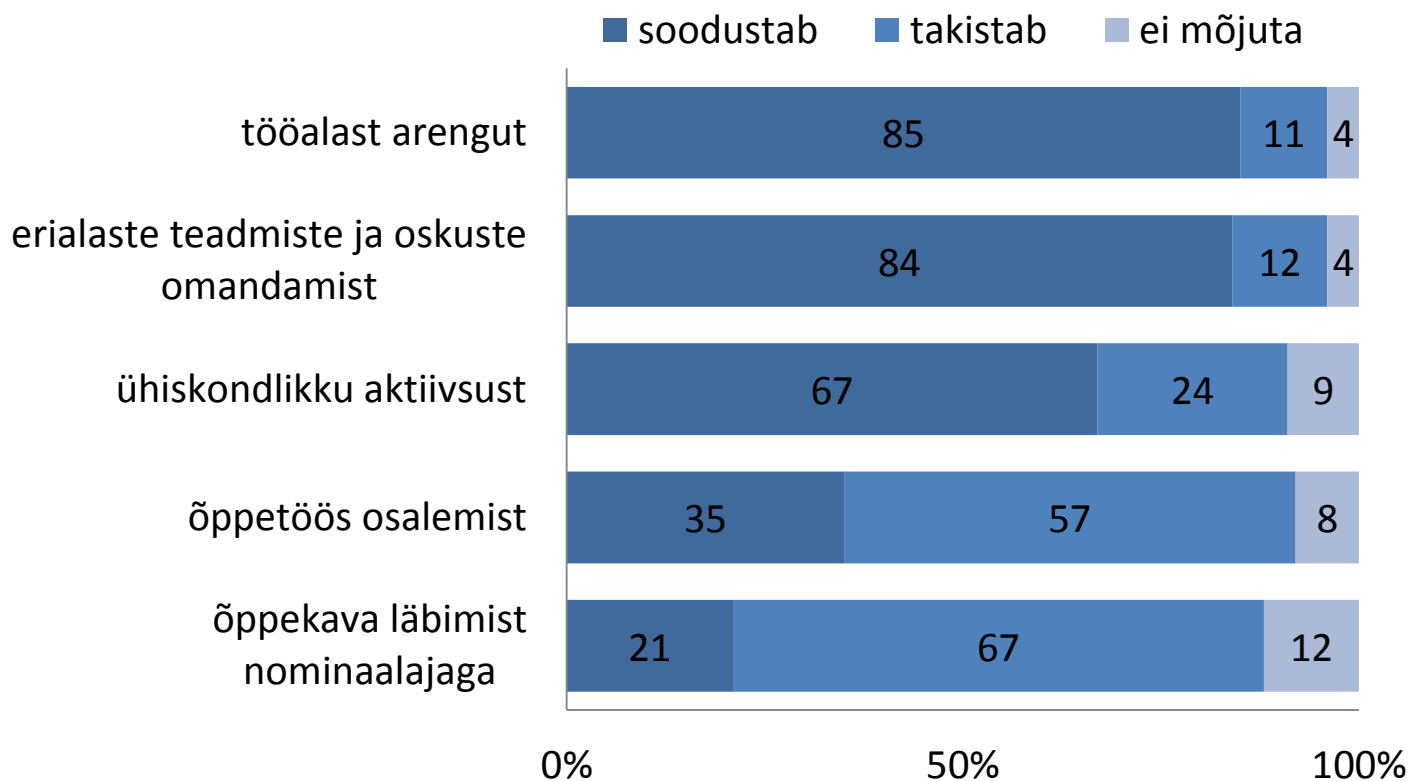

Lõpetanutest 75% oli õpinguteaegne töö õpitava erialaga tihedalt või suurel määral seotud, 12% lõpetanutest vähesel määral ja 13% üldse mitte erialaga seotud.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

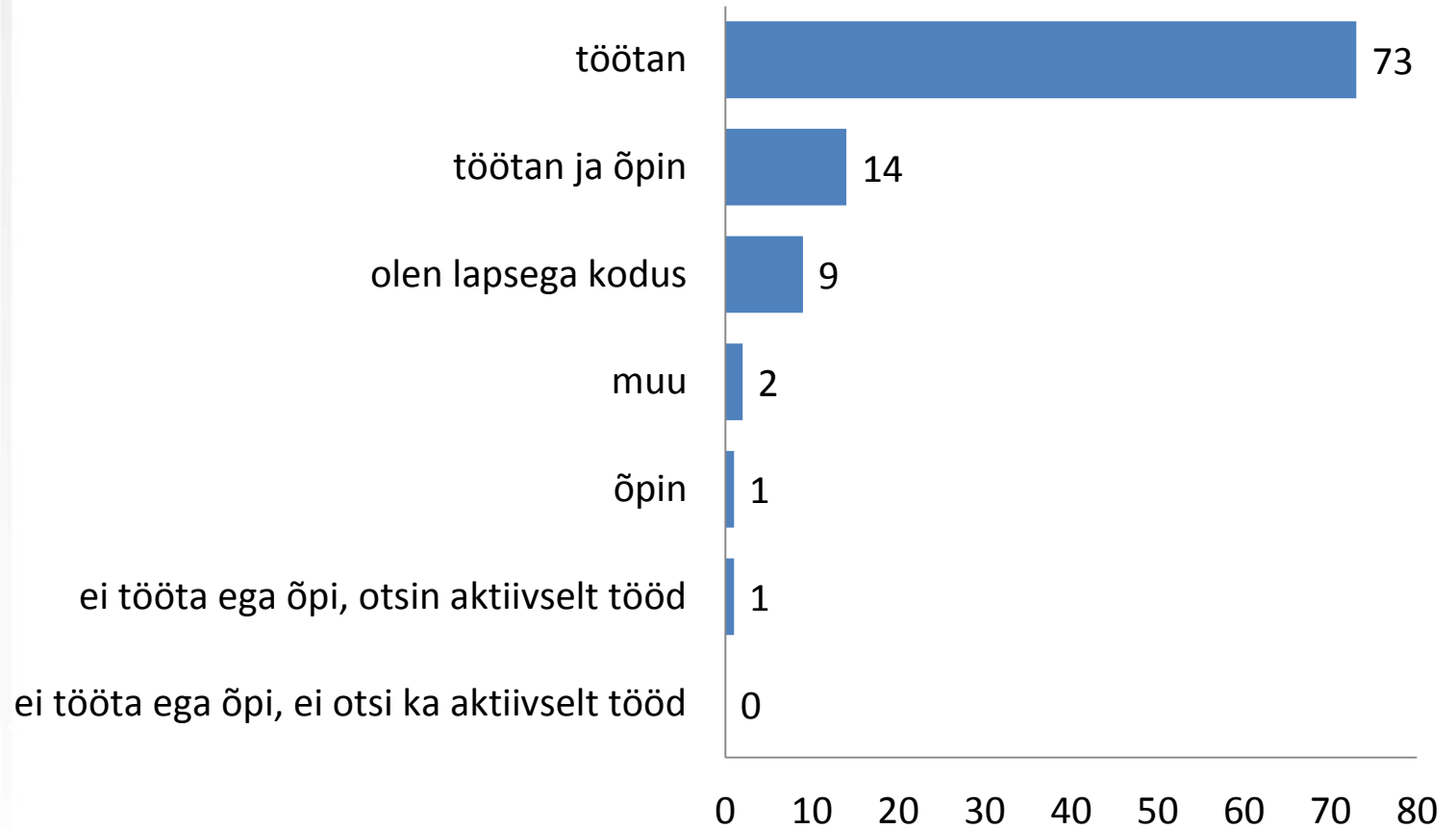
Hinnang õpingute ajal töötamise mõjust õppetööle ja erialasele arengule

Sotsiaalteaduslike
rakendusuuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste tegevus küsitluse ajal

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Õpingute jätkamine küsitluse ajal

- ▶ küsitluse ajal jätkas õpinguid 14% vilistlastest ehk 155 lõpetanut
- ▶ 85% õppijatest jätkas õpinguid **kõrgkoolis**, 12% **täiendusõppes** ja 3% **kutseõppeasutuses**.
- ▶ Kõrgkoolis õppijatest 71% jätkas õpinguid **TÜs**, 18% **muus Eesti kõrgkoolis** ning 11% **välismaal**; 43% **samal erialal** või valdkonnas ning 57% **muul erialal**.
- ▶ 60% õppis **magistriõppes**, 17% **bakalaureuseõppes**, 10% **doktorantuuris**, 9% integreeritud õppes ning 4% rakendus-
kõrgharidusõppes.
- ▶ Edasiõppimise põhjusteks oli **soov ennast täiendada**, saada **parem töökoht** või **kindlustada praegune töökoht**, soov saada **kõrgemat palka** või omandada võimalikult **kõrge haridustase**.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Oodatud täiendusõppe valdkonnad

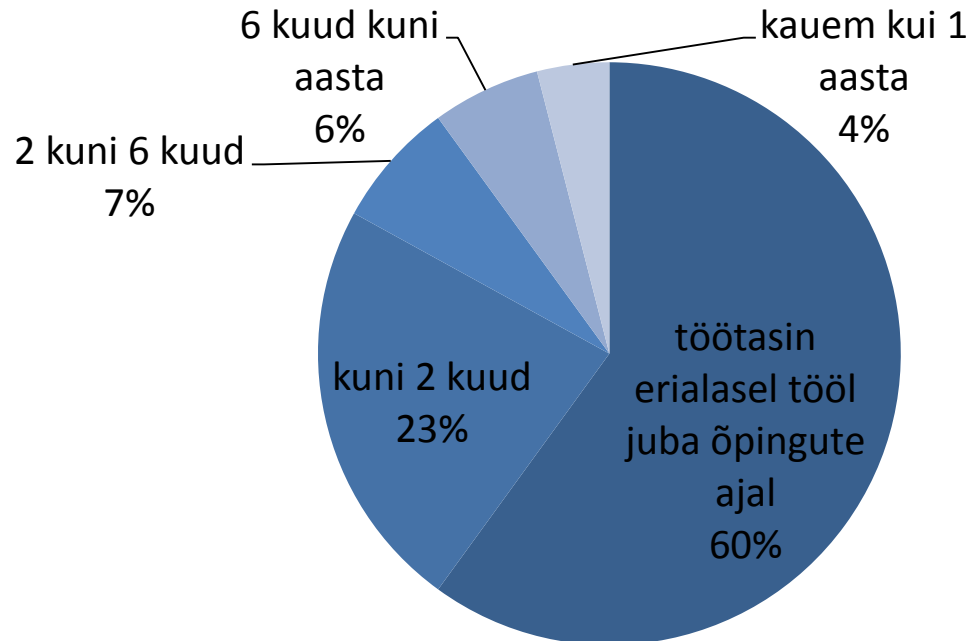
- ▶ **magistriõppe võimalused** erinevatel erialadel (nt huvijuhtide, raamatukogunduse ja dokumendihalduse erialal),
- ▶ **infotehnoloogilised kursused** (nt dokumendihalduse programmid, digitaalne arhiveerimine, veebiprogrammid, veebiteenused, URRAMI koolitus, kujundusprogrammid, multimeedia disain),
- ▶ **muusikaajaloo loengud koos kontsertidega,**
- ▶ **keeleõpe,**
- ▶ **majandusalane täiendusõpe** (nt ettevõtlusalased teadmised, projektijuhtimine, juhtimisalased kursused, ajajuhtimine),
- ▶ **lühikursusi** õpetatavate valdkondade lähiaja arengutest (nt dokumendihalduse muudatused, digiarhiivindusega või e-raamatutega seonduv, uuemad tantsustiilid ja nende õpetamine).

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töötamine küsitluse ajal

- ▶ 87% lõpetanutest töötas küsitluse ajal
- ▶ 75% töötavatest vilistlastest töötas erialaga tihedalt seotud ametikohal

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töö leidmise viisid ja töö saamist soodustavad tegurid

Töö leidmise viisid:

- ▶ isikliku pakkumise saamine – 41%
- ▶ töötamine antu kohal õpingute ajal – 16%
- ▶ tööandjaga kontakteerumine – 13%
- ▶ tööpakkumise leidmine meedia vahendusel – 8%
- ▶ sugulaste-tuttavate abi kasutamine – 6%

Töö saamist soodustavad tegurid:

- ▶ omandatud eriala – 86%
- ▶ eesti keele oskus – 77%
- ▶ eelnev töökogemus samas valdkonnas – 67%
- ▶ omandatud kõrvaleriala – 55%
- ▶ läbitud täienduskoolitused -55%
- ▶ inglise keele oskus – 52%

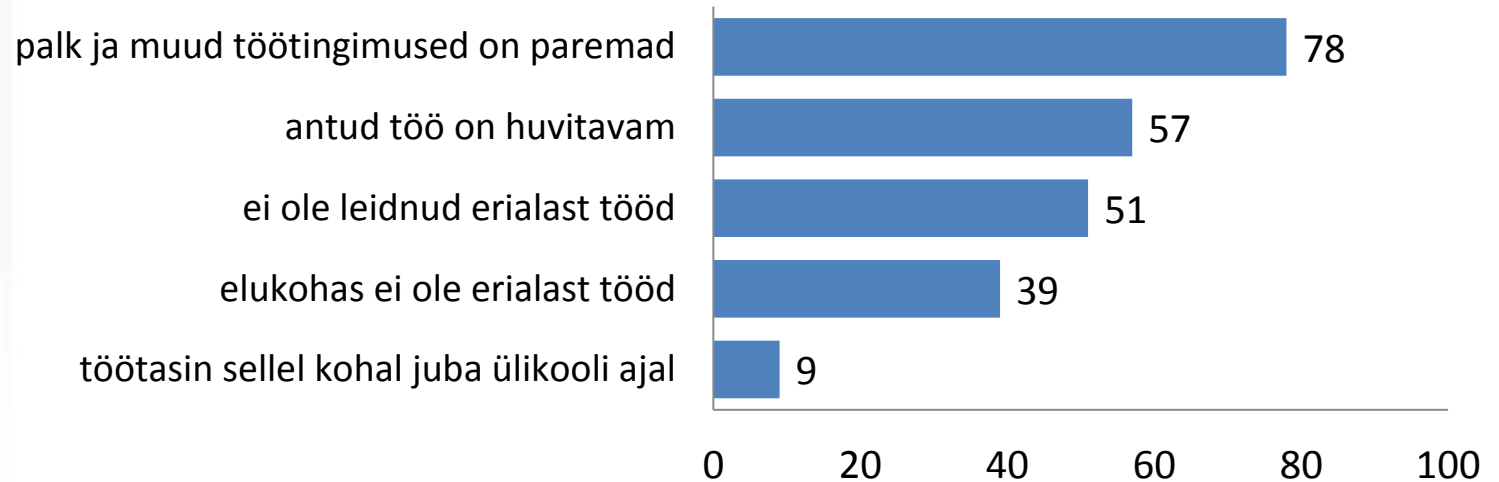
Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töö ja õpitud eriala seos

Praegune töö on õpitud erialaga:

- ▶ tihedalt seotud – 56%,
- ▶ suures osas seotud – 19%,
- ▶ vähesel määral seotud – 15%,
- ▶ üldse mitte seotud – 10%.

Erialaga mitteseotud ametikohal töötamise peamised põhjused:

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töökoha asukoht ja töökoormus

Töökoha asukoht:

- ▶ Viljandimaa – 24%
- ▶ Tallinn – 20%
- ▶ Tartu – 11%
- ▶ Harjumaa – 6%
- ▶ Muud linnad ja maakonnad - < 5%

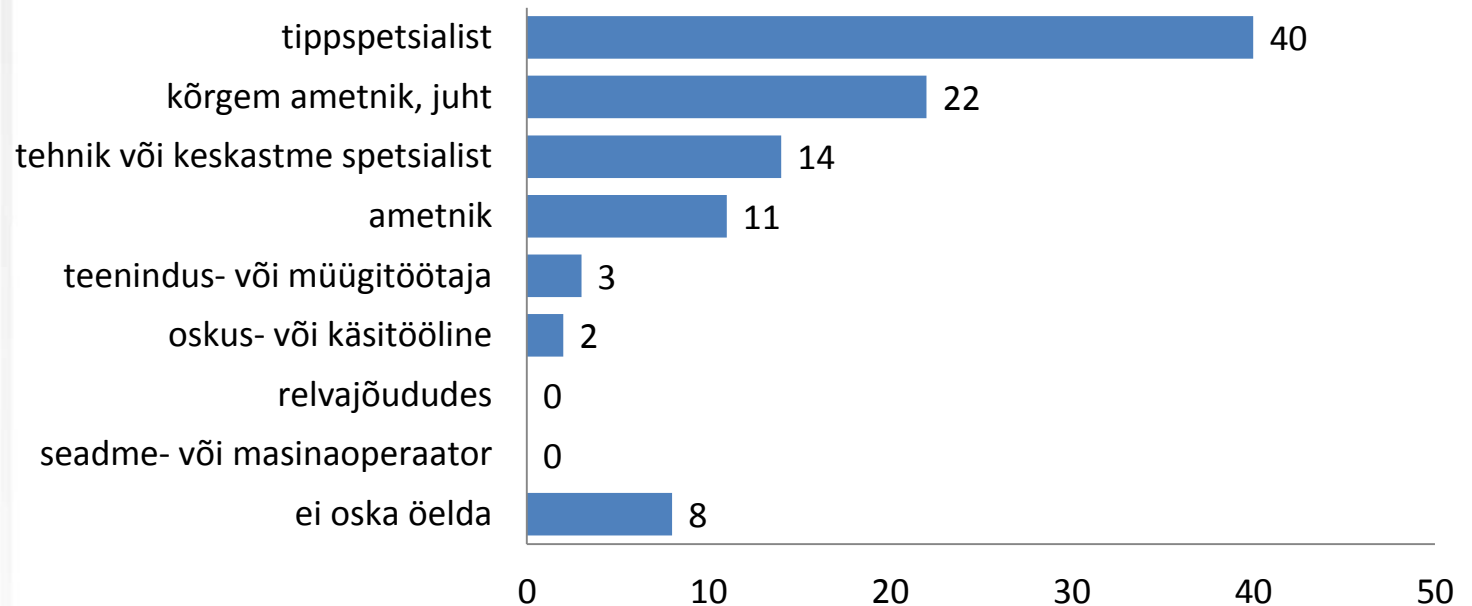
Töökoormus:

- ▶ täiskoormusega – 71%
- ▶ üle täiskoormuse – 13%
- ▶ osalise koormusega – 16% (peamiselt 2-3 päeva nädalas)
- ▶ hooaja- või juhutööd – 1%

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Töölane positsioon ja nõutav haridustase

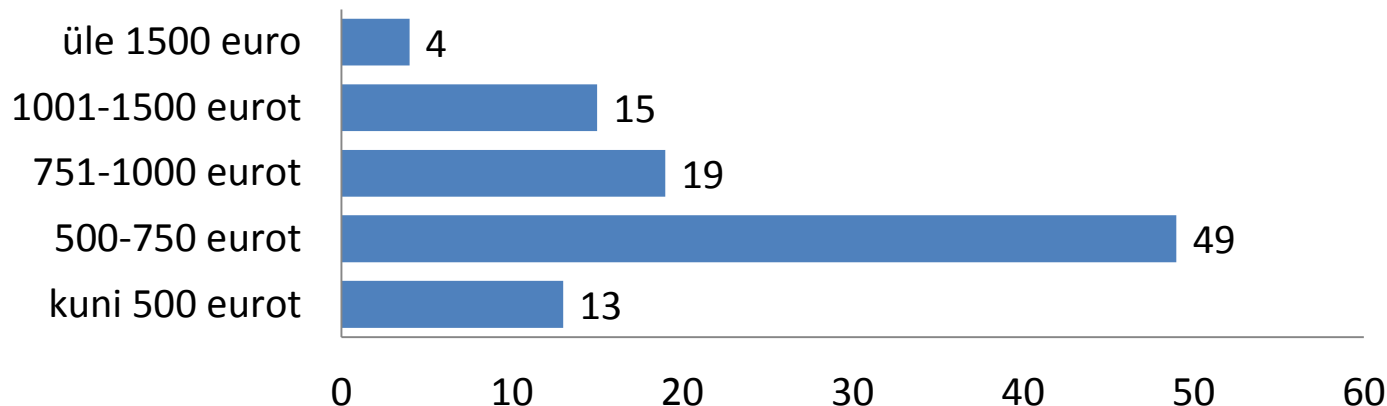
73% ametikohtadest eeldab kõrgharidust, 9% kutseharidust ning 5% keskkharidust.

Kõige sagedamini on töökohal nõutud **rakenduskõrgharidus** (48%), harvem bakalaureusekraad (16%), magistrikraad (9%) või kutseharidus (9%). 13% juhtudest ei ole haridustase töökohal oluline.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Sissetulek ja rahulolu tööga

VKA vilistlaste **keskmine brutokuupalk** oli 797 eurot.

92% vilistlastest on oma **praeguse tööga rahul**, kõik vastanud **tulevad oma praeguses töökohas tööalaselt hästi toime**, 89% tunneb end **tööturul konkurentsivõimelisena**.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

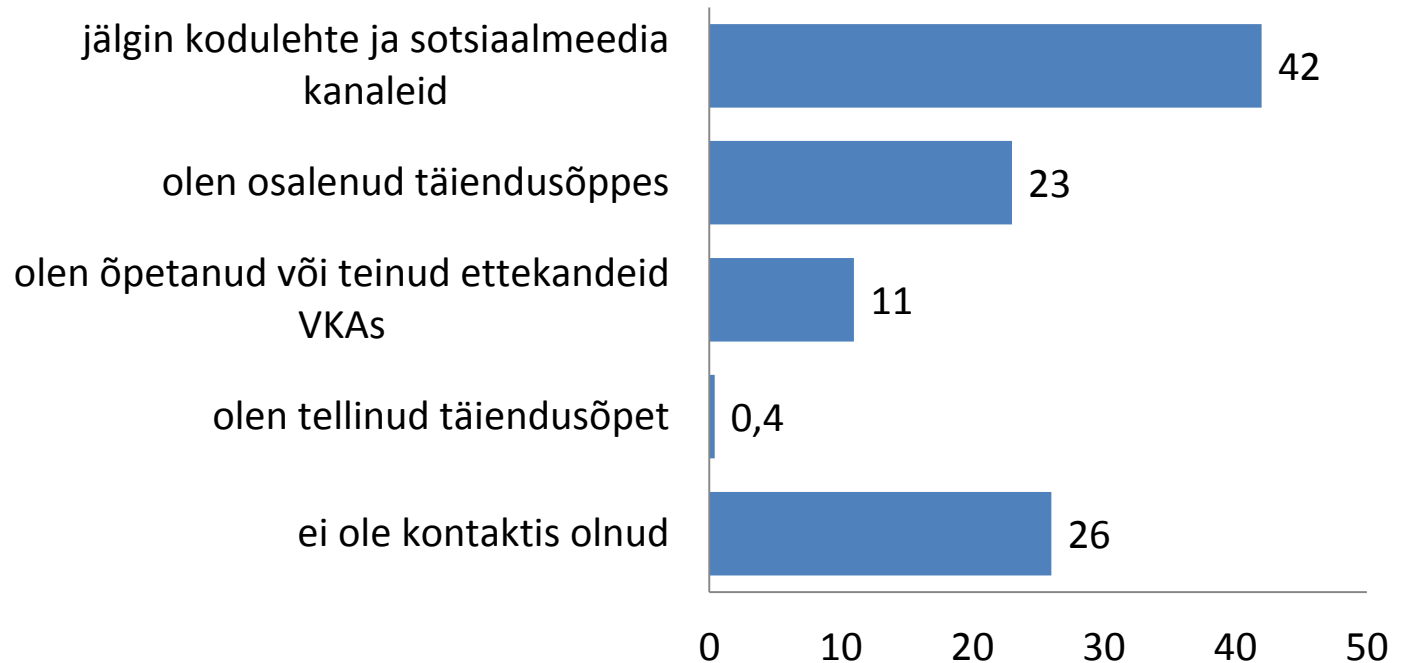
Pädevused (5-pallisel skaalal)

	minu tase	ülikooli roll	olulisus töökohal
suuline ja kirjalik eneseväljendusoskus emakeeles	4,2	3,7	4,4
meeskonnatööoskus	4,1	3,8	4,4
oskus teoreetilisi teadmisi praktikas rakendada	4,0	3,9	4,3
efektiivne ajakasutus- ja planeerimisoskus	3,9	3,4	4,4
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskus	3,9	3,2	4,1
erialased teadmised ja oskused	3,9	4,2	4,1
ettevõtlikkus ja initsiatiivikus	3,8	3,4	4,2
üldised maailmapilti avardavad teadmised	3,8	4,0	4,0
enesekehtestamise ja läbirääkimise oskus	3,7	3,1	4,3
uurimistöo- ja analüüsioskused	3,6	3,8	3,7
juhtimisoskus	3,5	2,9	3,8
võõrkeelteoskus	3,3	2,7	3,6

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste kontakt VKA-ga

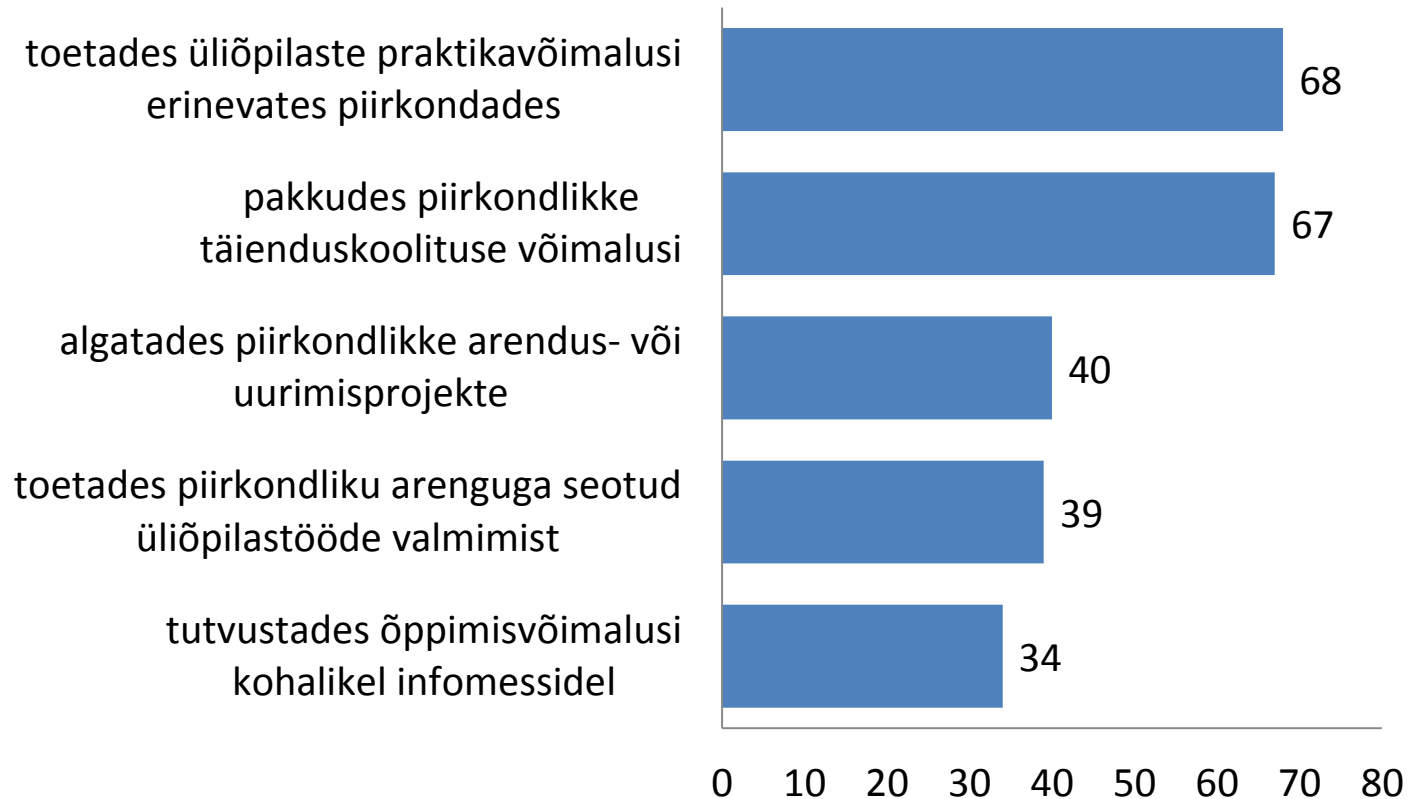
Muude kontaktidena nimetasid lõpetanud sageli:

- ▶ õpingutejärgset töötamist Viljandi Kultuuriakadeemias,
- ▶ suhtlemist õppejõudude, kursusekaaslaste ja teiste vilistlastega,
- ▶ kokkupuuteid erialaühingute kaudu.

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

VKA võimalused toetada Eesti piirkondlikku arengut

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Vilistlaste võimalused VKA arengu toetamisel

Vilistlased on valmis kaasa lööma:

- ▶ igapäevases õppetegevuses,
- ▶ koolituste korraldamises,
- ▶ õppekavade analüüsimisel,
- ▶ praktikakohtade loomisel,
- ▶ praktikate juhendamisel,
- ▶ oma kogemuse jagamisel.

„Olen valmis tegema ettekandeid/õpetama tudengeid, osalema vilistlaskogu töös.“

„Olen alati nõus võtma omale samalt erialalt, mille ise lõpetasin, praktikandi.“

„Oleksin nõus oma erialaseid kogemusi vahetama praeguste üliõpilastega ning analüüsima ka õpitud eriala õppekava.“

„Võimaluse korral lööksin kaasa erialases töös (projektid, koolitused, ...).“

Sotsiaalteaduslike
rakendusuringute
keskus
RAKE

Täna tähelepanu eest!

Uuringu täistekst asub RAKE kodulehel
<http://www.ec.ut.ee/et/rakendusuringud/teostatud-projektid>